

Posudok školiteľky diplomovej práce

Bc. Ivana Bystřická

Škatuľky, hromádky a kočárek: komodifikce detství

Cieľom diplomovej práce Ivany Bystřickej je analýza komodifikácie (a materiality) detstva vo vybranej obci v západných Čechách. Ivana Bystřická pomocou klasickej analýzy materiálnej kultúry (Appadurrai, Kopytoff, Miller) ukazuje, akým spôsobom rodičia (hlavne matky) a prarodičia vyjednávajú sociálny status svojich (aj nenarodených) detí vo verejnom i privátnom priestore. Okrem týchto inšpirácií ju výrazne, v uvažovaní nad dátami z terénu, posunuli teoretické koncepty z oblasti ekonomickej antropológie (ako sú napríklad koncepty ekonómie dôstojnosti, ekonómie sentimentu a morálky a taktiež Veblenov koncept hromadenia majetku).

Vďaka svojej pozicionalite (tzv. fluidnej identite), ktorú dynamicky reflektovala počas celého výskumu, mala Ivana možnosť pozbierať kvalitné dáta, ktoré jej pomohli detailne ukázať stratégie, ktoré vyvíjajú rodiny v snahe získať si úctu a uznanie v postrurálnom prostredí transformujúcej sa spoločnosti. Argumentuje, že nejde teda len o súperenie a porovávanie, ale skúmaní aktéri/ky kladú dôraz na bezproblémové spolužitie s druhými. Dôraz na to, byť súčasťou skupiny (tzv. hladko zapadnúť), s ktorou sa osobne stretávajú (majú sociálne interakcie) v každodennom živote.

Domnievam sa, že slabým článkom práce sú miesta, kedy Ivana Bystřická nasilu prepája vlastné dáta z terénu a teórie, s ktorými pracovala. Tie používa ako akési „utvrdzovače“ vlastných (inak zaujímavých) záverov (typický príklad str.21-22), práca miestami obsahuje rezistencie hovorovej štylistiky a nepresnú prácu s odbornými pojmami či konceptami (napr. střední třída, globalizace atd.). Kapitoly Gender a Rozehrávání sociálních vazeb ve veřejném prostoru ostali, zrejmä z časových dôvodov, len na úrovni popisu.

V prípade Ivany Bystřickej som mala možnosť skutočne detailne sledovať viditeľný vývoj v rozvoji vlastného terénneho výskumu, kritického myslenia a akademického spôsobu písania- čo sa

domnievam je métou, ku ktorej smerujeme vo vzdelávaní našich študentov/študentiek. Ivana pravidelne systematicky konzultovala svoj výskum a dáta (fieldnotes a prepisy rozhovorov) a neustále kriticky zvažovala naše interpretácie dát v súlade s odbornou literatúrou, s ktorou sme spoločne pracovali.

Výsledkom je pekná, kompaktná etnografická práca z oblasti tzv. material culture a preto túto prácu hodnotím známkou veľmi dobre.

V Prahe 6.2. 2016

Petra Ezzeddine PhD.

Katedra obecné antropologie

FHS UK Praha